

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2015-2017
(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	<i>Historia instytucji politycznych</i>
Kod przedmiotu/ modułu*	<i>MK_4</i>
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	<i>Socjologiczno-Historyczny</i>
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	<i>Instytut Nauk o Polityce</i>
Kierunek studiów	<i>Politologia</i>
Poziom kształcenia	<i>studia II stopnia</i>
Profil	<i>ogólnoakademicki</i>
Forma studiów	<i>stacjonarne</i>
Rok i semestr studiów	<i>rok I, semestr I</i>
Rodzaj przedmiotu	<i>kierunkowy</i>
Koordinator	<i>dr Anna Pięta-Szawara</i>
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	<i>dr Anna Pięta-Szawara</i>

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
15	30	-	-	-	-	-	-	5

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

BARDZO DOBRA ZNAJOMOŚĆ PODSTAWOWYCH ZAGADNIEŃ Z HISTORII NAJNOWSZEJ.
--

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	<i>prezentacja instytucji politycznych czasów nowożytnych (XVI–XX wiek) ukształtowanych w sferze cywilizacji euroamerykańskiej i ich oddziaływania na innych kontynentach (w Ameryce Południowej, Azji i w Afryce)</i>
C2	<i>analiza historii polskich instytucji ustrojowych oraz instytucji ustanowionych na ziemiach polskich w XIX i XX wieku</i>

C3	<i>krytyka ujęcia instytucji politycznych jako zbioru ich narodowych historii</i>
C4	<i>analiza porównawcza i operowanie wielkimi modelami ustrojowymi</i>

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	DEFINIUJE POJĘCIA ZWIĄZANE Z INSTYTUCJAMI POLITYCZNYMI (NP. GŁOWA PAŃSTWA, PARLAMENT, WŁADZA WYKONAWCZA, WŁADZA USTAWODAWCZA, REFERENDUM, WYBORY, IMPEACHMENT)	K2A_W02
EK_02	OPISUJE UWARUNKOWANIA POWSTANIA, EWOLUCJI I FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI POLITYCZNYCH NA PRZYKŁADZIE STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI, ANGLII, FRANCJI, ROSJI I POLSKI	K2A_W09
EK_03	PODDAJE KRYTYCE UJĘCIA INSTYTUCJI POLITYCZNYCH JAKO ZBIORU ICH NARODOWYCH HISTORII	K2A_U02
EK_04	ZNA I PORÓWNUJE WIELKIE MODELE USTROJOWE: ABSOLUTYZM, POSTABSOLUTYZM, LIBERALIZM, AUTORYTARYZM, DEMOKRACJĘ, TOTALITARYZM	K2A_W02
EK_05	KONSTRUUJE MODEL ZALEŻNOŚCI MIĘDZY NAJWAŻNIEJSZYMI INSTYTUCJAMI POLITYCZNYMI W SYSTEMIE PREZYDENCKIM, SEMIPREZYDENCKIM, PARLAMENTARNO-GABINETOWYM, PARLAMENTARNO-KOMITETOWYM	K2A_U09
EK_06	REALIZOWANE PRZEZ SIEBIE ZADANIA TRAKTUJE ODPOWIEDZIALNIE, JEST ŚWIADOMY ICH KONSEKWENCJI	K2A_K03
EK_07	JEST ZORIENTOWANY NA SAMODZIELNE UZUPEŁNIANIE WIEDZY O WYMIAR INTERDYSCYPLINARNY W OPARCIU O LITERATURĘ PRZEDMIOTU	K2A_K06

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<i>Despotie Bliskiego Wschodu</i>
<i>Instytucje polityczne w państwach greckich (Sparta i Ateny) oraz w państwie rzymskim</i>
<i>Powstanie i funkcjonowanie państwa absolutnego we Francji (1484-1789)</i> 1) <i>Pozycja monarchy.</i> 2) <i>Rola armii i administracji.</i> 3) <i>Legitymizacja rządów absolutnych.</i>
<i>Instytucje polityczne w I Rzeszy Niemieckiej (962-1648)</i> 1) <i>Okres lat 962-1356: charakter władzy cesarskiej, zarząd centralny i lokalny</i> 2) <i>Okres lat 1356-1648</i>
<i>Organizmy państwowe na terytoriach niemieckich (od 1648 r. do końca XVIII w.)</i> 1) <i>Monarchia brandenbursko-pruska</i> 2) <i>Monarchia habsburska</i> 3) <i>Istota absolutyzmu oświeconego. Józefinizm</i>
<i>Instytucje i ustroje państwowe na ziemiach rosyjskich</i> 1) <i>Od Rusi Kijowskiej do monarchii Iwana Groźnego (X-XVI w.)</i>

<p>2) Rosja w okresie reform Iwana IV Groźnego i wczesnego absolutyzmu</p> <p>3) Absolutyzm oświecony w Rosji Piotra Wielkiego i jego następców</p>
<p>Anglia od średniowiecza po „Chwalebną Rewolucję” z 1679 r.</p> <p>1) Przed podbojem normańskim</p> <p>2) Okres lat 1066-1215</p> <p>3) Monarchia stanowa</p> <p>4) Specyfika angielskiego absolutyzmu (1485-1640)</p> <p>5) Rewolucja angielska</p>
<p>Ewolucja ustroju państwowego Anglii od 1688 r. do XX w. – monarchia parlamentarna oraz system parlamentarno-gabinetowy</p>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

<p>Treści merytoryczne</p>
<p>Zajęcia organizacyjne</p>
<p>Powstanie i funkcjonowanie państwa liberalnego – USA</p> <p>1) Geneza państwa liberalnego.</p> <p>2) Znaczenie ustawy zasadniczej (konstytucji z 1787 r.)</p> <p>3) Rozwój katalogu praw człowieka i obywatela</p> <p>4) Zasada podziału i równowagi władz</p> <p>5) Administracja i samorząd</p> <p>6) Praktyka ustrojowa USA w XIX-XX stuleciu</p>
<p>Rozwój instytucji politycznych w okresie rewolucji francuskiej (1789–1799)</p> <p>1) Kryzys monarchii absolutnej</p> <p>2) Monarchia ograniczona</p> <p>3) Rządy Konwentu i dyktatury jakobińskiej</p> <p>4) Rządy Dyrektoriatu</p>
<p>Francja w okresie rządów Napoleona Bonaparte (1799-1814)</p> <p>1) Główne cechy bonapartyzmu</p> <p>2) Pozory demokracji w państwie Napoleona Bonaparte</p> <p>3) Rozwiązania konstytucyjne doby Napoleona Bonaparte</p> <p>4) Znaczenie doświadczeń z lat 1789-1814 dla rozwoju nowoczesnej państwowości europejskiej</p>
<p>Instytucje polityczne Francji od upadku Napoleona po III Republikę</p> <p>1) Restauracja monarchii Burbonów (1814-1848)</p> <p>2) II Republika (1848-1852)</p> <p>3) II Cesarstwo (1852-1870)</p>
<p>III Republika Francuska (1870/1875-1940) jako model dla demokracji parlamentarnej na kontynencie europejskim</p> <p>1) Ustawy konstytucyjne III Republiki z 1875 r.</p> <p>2) Praktyka ustrojowa III Republiki</p> <p>3) Znaczenie III Republiki dla rozwoju demokracji parlamentarnej</p>
<p>Ziemie niemieckie od upadku I Rzeszy (1806 r.) do końca II Rzeszy (1918 r.)</p> <p>1) Związek Reński (1806-1813)</p> <p>2) Związek Niemiecki (1815-1866)</p> <p>3) Związek Północno-Niemiecki (1867-1871)</p> <p>4) II Rzesza (1871-1918)</p>
<p>Państwo pruskie i cesarstwo austriackie (XIX w. – 1918 r.)</p>
<p>Ustrój Rosji od początku XIX w. po Rząd Tymczasowy (1917 r.)</p> <p>1) Instytucje polityczne w XIX w.</p> <p>2) Początki monarchii konstytucyjnej (1905/6-1917)</p> <p>3) Rząd Tymczasowy</p>
<p>Republika Weimarska (1919-1933): konstytucja z 1919 r. i praktyka ustrojowa</p>

<i>Reżimy autorytarne w XX w.</i> 1) <i>Geopolityczne uwarunkowania powstania reżimów autorytarnych w Europie w okresie międzywojennym.</i> 2) <i>Tendencje nacjonalistyczne w państwie autorytarnym.</i> 3) <i>Podstawowe cechy państwa autorytarnego.</i>
<i>Państwo totalitarne w XX w.</i> 1) <i>Geneza i znaczenie terminu „totalitaryzm”.</i> 2) <i>Państwo „stanu wyjątkowego”. Niemiecka odmiana totalitaryzmu.</i> 3) <i>Faszyzm włoski</i>
<i>Wielki eksperyment ustrojowy – państwo socjalistyczne</i> 1) <i>Przejęcie władzy przez bolszewików</i> 2) <i>Instytucje polityczne w ZSRR</i>
Zaliczenie

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

WYKŁAD Z PREZENTACJĄ MULTIMEDIALNĄ, DYSKUSJA, PRACA W GRUPACH, ANALIZA I INTERPRETACJA TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, egzamin pisemny, obserwacja w trakcie zajęć	W, CA
EK_02	kolokwium, egzamin pisemny, obserwacja w trakcie zajęć	W, CA
EK_03	kolokwium, egzamin pisemny, obserwacja w trakcie zajęć	W, CA
EK_04	kolokwium, egzamin pisemny, obserwacja w trakcie zajęć	W, CA
EK_05	kolokwium, egzamin pisemny, obserwacja w trakcie zajęć	W, CA
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	CA
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć	W, CA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

obecność na zajęciach, aktywność podczas ćwiczeń, poprawne udzielenie odpowiedzi na 60% pytań w trakcie egzaminu i zaliczenia

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
godziny zajęć wg planu z nauczycielem	45
przygotowanie do zajęć	30

udział w konsultacjach	3
czas na napisanie referatu/eseju	-
przygotowanie do egzaminu	30
udział w egzaminie	2
Inne (jakie?) przygotowanie do zaliczenia	15
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Baszkiewicz J., <i>Powszechna historia ustrojów państwowych</i>, Gdańsk 2002.</p> <p>Szczaniecki M., <i>Powszechna historia państwa i prawa</i>, Warszawa 2009.</p> <p>Grodziski S., <i>Porównawcza historia ustrojów państwowych</i>, Kraków 1998.</p> <p>Wąsowicz M., <i>Historia ustroju państw zachodu. Zarys wykładu</i>, Warszawa 2007.</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Bäcker R., <i>Totalitaryzm</i>, Toruń 1992.</p> <p>Besier G., Stokłosa K., <i>Europa dyktatur. Nowa historia XX wieku</i>, Warszawa 2009.</p> <p>Bidwell A. S., <i>Blaski i cienie parlamentaryzmu brytyjskiego</i>, Warszawa 2004.</p> <p><i>Brewiarz demokracji – jak funkcjonuje państwo demokratyczne (na przykładzie Szwajcarii)</i>, Warszawa 1994.</p> <p>Ciepaj M., <i>Demokracja w społeczeństwie obywatelskim</i>, Opole 1991.</p> <p>Eatwell R., <i>Faszyzm. Historia</i>, Poznań 1999.</p> <p>Gola B., Ryszka F., <i>Hiszpania</i>, Warszawa 1999.</p> <p>Górski G., <i>Historia administracji</i>, Warszawa 2002.</p> <p><i>Historia państwa i prawa. Wybór tekstów źródłowych</i>, B. Lesiński (red.), Poznań 1995.</p> <p><i>Institucje polityczno-prawne Stanów Zjednoczonych Ameryki</i>, Wrocław-Warszawa-Gdańsk 1977.</p> <p>Izdebski H., <i>Fundamenty współczesnych państw</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Izdebski H., <i>Historia administracji</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Jurek P., <i>Historia państwa i prawa polskiego</i>, Wrocław 1998.</p> <p>Krasowski K., Krzymkowski M., Sikora-Dzięgielewska K., Walachowicz J., <i>Historia ustroju państwa</i>, Poznań 1994.</p> <p>Lesiński B., Walachowicz J., <i>Historia ustroju państwa w tekstach źródłowych</i>, Warszawa-Poznań 1992.</p> <p>Maciejewski T., <i>Historia powszechna ustroju i prawa</i>, Warszawa 2000.</p> <p><i>Materiały do ćwiczeń z powszechnej historii państwa i prawa</i>, J. Wąsicki (red.), Poznań 1968.</p> <p>Morabito M., Bourmaud D., <i>Historia konstytucyjna i polityczna Francji</i>, Białystok 1996.</p> <p>Rostworowski E., <i>Historia powszechna. XVIII wiek</i>, Warszawa 1995.</p> <p>Rusinowa I., <i>Demokracje w krajach anglosaskich</i>, Warszawa 1991.</p> <p>Rusinowa I., <i>Z dziejów amerykańskich partii politycznych</i>, Warszawa 1994.</p> <p>Ryszka F., <i>Państwo stanu wyjątkowego</i>, Wrocław 1974.</p> <p>Stembrowicz J., <i>Rząd w systemie parlamentarnym</i>, Warszawa 1982.</p>

Szczaniecki M., *Wybór źródeł do historii państwa i prawa w dobie nowożytnej*, Warszawa 1996.
Walachowicz J., *Historia ustroju państwa*, Poznań 1994.
Zieliński E., *Nauka o państwie i polityce*, Warszawa 1999.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej